

Podprogram klima

programu LIFE

Politické priority 2017

Cíle LIFE – CLIMA

- Přispět k posunu směrem k účinném využívání zdrojů, nízkouhlíkovému hospodářství a rozvoji odolnému vůči změně klimatu
- Zlepšit rozvoj, implementaci a prosazování politiky Evropské Unie a právních předpisů zaměřených na změnu klimatu;
- Podporovat integraci a začleňování (mainstreaming) problematiky změny klimatu do jiných politik Evropské Unie a do aktivit veřejného a soukromého sektoru;
- Podporovat lepší správu v oblasti klimatu na všech úrovních, včetně lepšího zapojení občanské společnosti, nevládních organizací a místních subjektů.

Podprogram klima

1. 40% snížení skleníkových plynů
2. Testování nových přístupů
3. Přechod k nízkouhlíkovému hospodářství
4. Vyvinuté řešení, metody a přístupy – uplatnitelné v širokém měřítku

Projekty nejlepší praxe, demonstrační a pilotní projekty a informační projekty

Podprogram klima

Projekty v jedné prioritní oblasti, které by mohly narušit cíle týkající se životního prostředí nebo klimatu v jiné prioritní oblasti, nebudou financovány.

Výjimka: dopad jednoznačně vysvětlen, odůvodněn a jsou naplánovány možné alternativy a opatření pro zmírnění a přizpůsobení.

Politické priority oblasti LIFE – CLIMA

Zmírňování změny klimatu (mitigace)

- ✓ Energeticky náročná odvětví
- ✓ Fluorované skleníkové plyny
- ✓ Využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví

Přizpůsobování se změně klimatu (adaptace)

- ✓ Zranitelné oblasti (dle Adaptační strategie EU)
- ✓ Zelená infrastruktura a adaptace založená na ekosystémovém přístupu
- ✓ Hodnocení zranitelnosti a adaptační strategie
- ✓ Adaptace měst

Zmírňování změny klimatu

specifické cíle:

- přispívat k implementaci a přípravě politiky a právních předpisů Unie
- zlepšovat znalostní základnu pro přípravu, posuzování, monitoring, vyhodnocování a implementaci účinných aktivit a opatření v oblasti zmírňování změny klimatu
- usnadňovat přípravu a implementaci integrovaných přístupů,
- přispívat k přípravě a demonstraci inovativních technologií, systémů a nástrojů zmírňování změny klimatu

Zmírňování změny klimatu

Unijní klimatická politika se zaměřuje zejména na:

- obnovitelnou energii,
- energetickou efektivitu,
- systém obchodování s emisemi,
- průmyslovou produkci náročnou na energii a emise skleníkových plynů,
- využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví,
- ochranu přírodních úložišť uhlíku,
- dopravu a paliva,
- fluorované plyny a látky poškozující ozónovou vrstvu,

Politické priority EU pro rok 2017

- Energeticky náročná průmyslová odvětví
- Fluorované skleníkové plyny
- Využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF)

Jsou podporovány návrhy, které představují projekty „těsně před uvedením na trh“. Takové návrhy by měly stavět na nejlepších dostupných technologiích a postupu úrovně technické připravenosti směrem k průmyslovému a komerčnímu měřítku.

Politické priority EU pro rok 2017

Industrializace a komercializace může začít již během realizace projektu LIFE, ale očekává se, že budou podpořeny připravenými obchodními modely, analýzami investic a trhu a věrohodnými podnikatelskými záměry. Takové návrhy by měly zahrnovat propracovanou strategii napodobitelnosti a přenositelnosti s odpovídajícími aktivitami.

Energeticky náročná odvětví

Rámec EU pro politiku v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030

- ✓ 40% snížení emisí skleníkových plynů
- ✓ 27% podíl obnovitelných zdrojů energie na celkové spotřebě
- ✓ 27% zvýšení energetické účinnosti

- Podpora pokročilých nízkoemisních výrobních procesů
- Inovativní a nákladově efektivní technologie pro snížení emisní intenzity ve výrobním a zpracovatelském průmyslu
- Návrhy využití a implementace průlomových řešení v průmyslové výrobě nebo procesů s dlouhodobým efektem
- Nové suroviny, které umožní snížení specifických emisí skleníkových plynů

Např. využití odpadního tepla a odpadních produktů (plyny, bioodpad), zachytávání a ukládání z průmyslových procesů, zvyšování energetické účinnosti a využití obnovitelných zdrojů energie, podpora ekologické dopravy aj.

Energeticky náročná odvětví

Projekty musí poskytnout hospodářsky životaschopná řešení a technologie nebo nové suroviny, které umožní zejména snížení intenzity emisí skleníkových plynů nejméně o 15 % ve vztahu k nejlepším dostupným technikám, které jsou v současnosti zavedeny.

Poznámka:

Snížení emisí skleníkových plynů nesmí být dosaženo pouze přechodem na jiná paliva.

Energeticky náročná odvětví

Žadatelé by navíc měli **usilovat o doplňkovost s jinými projekty, zejména využít výsledků programu výzkumných projektů financovaných EU**, jako jsou výzkumné projekty Horizontu 2020.

Poznámka:

Bodový bonus za návaznost na výsledky výzkumných projektů financovaných EU bude udělen pouze, pokud bude projektový návrh obsahovat stručný, ale vyčerpávající popis těchto výsledků a toho, jak budou využity při realizaci projektu LIFE.

Fluorované skleníkové plyny

Cílem EU je nahradit látky poškozující ozonovou vrstvu alternativami šetrnými ke klimatu

- ✓ snížení prodeje fluoruhlodíků (HFC) o 80 % do roku 2030
- ✓ omezení použití jiných fluorovaných plynů (fluorid sírový, fluorid dusitý a perfluorované uhlovodíky)

- Využití alternativ s nízkým potenciálem globálního ohřevu (GWP)
- Nové hnací plyny izolačních pěn
- Nové protipožární systémy (pro lodě a letadla) bez obsahu halonů
- Alternativy pro laboratorní a analytické použití látek poškozujících ozonovou vrstvu
- Odstranění bariér, které představují normy pro chladicí plyny

Např. v klimatizacích a chladicích zařízeních, tepelných čerpadlech, organických Rankinových cyklech (nízkotlaké turbíny), elektrických rozvaděčích, výrobních procesech v elektronickém průmyslu a inhalačních sprejích

Využívání půdy, jeho změna a lesnictví (LULUCF)

Hlavní výzvou pro EU je spolehlivý sběr dat o koloběhu uhlíku v souvislosti s využíváním krajiny, půd, lesů a vypracování pravidel aplikovatelných v EU i v celosvětovém měřítku a přispění k cílům Pařížské dohody (2016).

➤ Využití krajiny

- Strategie a postupy obhospodařování krajiny a půdy, které omezují emise
- Vytvoření místních/regionálních koncepcí pro zvýšení a udržení potenciálu půd jako zásobníku uhlíku

Např. inovativní systémy a postupy pro zvýšení obsahu uhlíku v půdě, pastvu hospodářských zvířat, "precizní" zemědělství, obnovu degradovaných území, obnovu mokřadů a rašelinišť

➤ Evidence skleníkových plynů při využití půdy

- Zlepšení monitoringu a započítávání zásob uhlíku
- Přínos do pravidel pro započítávání v rámci využívání půdy, její změny a lesnictví

➤ Udržitelné lesní hospodaření a udržitelné využívání pevné biomasy

- Nové udržitelné přístupy k výrobě a spotřebě biomasy (zalesňování a obnova lesa)
- Transformace biomasy jako dlouhodobého úložiště uhlíku (např. biouhel či výrobky ze dřeva)

Mitigační projekty

Přizpůsobování se změně klimatu

Adaptace znamená předvídání nepříznivých následků klimatické změny a podniknutí příslušných kroků k zamezení nebo minimalizaci potenciálních škod způsobených klimatickou změnou, ale rovněž to znamená využívání případných nových příležitostí vzniklých v důsledku změny klimatu."

Adaptační strategie EU (2013) stanoví 3 hlavní specifické cíle

- ✓ zvýšit odolnost členských států EU (obecný cíl)
- ✓ zvýšit informovanost o problematice adaptace na změnu klimatu
- ✓ zvýšit odolnost klíčových sektorů

a 8 akčních bodů.

Přizpůsobování se změně klimatu

Mnohá hospodářská odvětví jsou přímo závislá na klimatických podmínkách a již dnes čelí dopadům změny klimatu v oblastech, jako je zemědělství, lesnictví, cestovní ruch v přímořských oblastech a v horách, zdraví a rybolov.

Rovněž jsou ovlivněny hlavní veřejné služby, jako jsou poskytovatelé energie a vody.

V první fázi zavádění strategie v oblasti přizpůsobení se, je prioritou podpora přizpůsobení se v městských oblastech. Od října 2015 byla městská iniciativa integrována do nového Paktu starostů a primátorů pro klima a energii.

Přizpůsobování se změně klimatu

Podle adaptační strategie budou financovány přednostně projekty, které **se zaměří na hlavní problémy, jež překračují hranice odvětví, regionů anebo států.**

Budou podpořeny projekty, které budou mít potenciál inspirovat další projekty nebo potenciál přenosu, stejně tak jako **adaptační přístupy založené na zelené infrastruktuře a ekosystémech** a projekty, jejichž cílem bude **podpora inovativních technologií pro adaptaci.**

Přizpůsobování se změně klimatu

Zranitelné oblasti

- Přeshraniční spolupráce v oblasti povodní (podpora dohod o spolupráci založených na směrnici EU o povodních)
- Začlenění přizpůsobení do **územního plánování měst, stavebních projektů a správa přírodních zdrojů**
- **udržitelná a odolná odvětví zemědělství, lesnictví a cestovního ruchu;**
- **udržitelné hospodaření s vodou**, boj proti desertifikaci a lesním požárům v oblastech, jež bývají často postiženy suchem.

Adaptace městského prostředí

- Rozvoj a implementace místních adaptačních strategií v rámci tzv. „Covenant of Mayors for Climate and Energy,,
- rozvoj a instalace inovativních adaptačních technologií v městských oblastech, včetně vodárenského, energetického a stavebního sektoru
např. hospodaření s vodou (dešťovou, odpadní), protipovodňová opatření, zelené střechy, zdi, parky, fontány, veřejná pítka, zastínění cest a ulic
- Podpora a rozvoj zeleno-modré infrastruktury ve městech (zelené plochy+přivalová voda)
- Projekty s vícenásobnými benefity (ochrana biodiverzity i klimatu)

Další zdroje informací

- ❖ www.mzp.cz a http://www.mzp.cz/cz/komunitarni_program_life
- ❖ <http://ec.europa.eu/environment/life/index.htm>
- ❖ <http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=home.getProject&strandID=3>
- ❖ http://ec.europa.eu/clima/policies/package/index_en.htm
- ❖ http://ec.europa.eu/clima/policies/2030/index_en.htm
- ❖ http://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what/documentation_en.htm
- ❖ <http://climate-adapt.eea.europa.eu/>
- ❖ <http://mayors-adapt.eu/>
- ❖ http://www.covenantofmayors.eu/index_en.html

Děkuji za pozornost

life@mzp.cz

02-267-122-830